

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАУКОВІ ОСНОВИ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ»

Шифр та назва спеціальності	011 – Освітні, педагогічні науки	Факультет / Інститут	Соціально гуманітарних технологій
Назва освітньо-наукової програми	Освітні, педагогічні науки	Кафедра	Педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна

ВИКЛАДАЧ

Ігнатюк Ольга Анатоліївна, Olha.Ihnatiuk@kpi.edu.ua; ignatyuk@kpi.kharkov.ua; olgaignatyuk2016@gmail.com

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад.І.А.Зязюна НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 25 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Педагогічний контроль в системі освіти», «Основи наукових досліджень», «Психолого-педагогічні основи особистісного розвитку фахівця», «Методологія і логіка педагогічної діяльності у вищій технічній школі»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на формування в слухачів практично-процесуальних знань щодо формування Європейської системи вищої освіти в Україні. Розглянуто питання європейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, особливості організації освітнього процесу в умовах освітніх трансформацій. Обговорюються і аналізуються питання державного регулювання професійної діяльності, державного регулювання освітньої діяльності, основних напрямів модернізації управління сучасною вищою школою України, сутність проблем вищої професійної освіти, структура системи управління освітою та формується можливість у здобувачів прийняти участь в обговоренні підходів до їх розв'язання; ступенева освіта в Україні, змістовна характеристику освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки у вищій школі, сутність європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та формування знань і навичок організації освітнього процесу. Слухачі мають можливість сформулювати основи готовності займатись професійною діяльністю (викладацькою за фахом), формулювати і аналізувати інформацію, на її підставі обирати та застосовувати у освітньому процесі сучасні методики та інноваційні педагогічні технології, знаходити рішення у професії, використовуючи науковий підхід, визначати вимоги державних нормативних документів України щодо підготовки висококваліфікованих фахівців сучасною системою вищої освіти та здійснювати професійну підготовку фахівців на засадах інноваційних підходів
Мета та цілі	Виробити у аспіранта теоретичні уявлення та практичні навички щодо готовності до науково-педагогічної діяльності за обраним фахом у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців в умовах освітніх трансформацій та модернізації управління сучасною вищою школою
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Результати навчання	Застосовувати абстрактне мислення, аналіз та синтез для генерації ідей, уявлень, теорій в напрямку наукових досліджень та педагогіки; демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; аналізувати структуру програми навчальної дисципліни та визначати особливості розробки навчально-методичних матеріалів; демонструвати обізнаність у сутності основ професійної діяльності, вимог державних нормативних документів України щодо підготовки високо кваліфікаційних фахівців сучасною системою вищої освіти, складових системи підготовки, визначення проблем вищої професійної освіти та підходів до їх розв'язання; демонструвати знання обізнаності теоретичних основ підготовки кадрів в системі вищої професійної освіти, уміння розробляти та застосовувати технологічні основи підготовки в системі вищої професійної освіти, аналізувати стандарти вищої освіти, потреби стейкхолдерів та відповідно до цього розробляти програмні результати навчання

Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 16 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.
Пререквізити	«Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності»
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Вступ до дисципліни, мета, цілі, результати навчання. Базові поняття дисципліни. Освітня євроінтеграція України як чинник соціально-економічного розвитку держави. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти.	Практичне заняття 1	Парадагмальні основи сучасної освіти	Самостійна робота	Особливості систем вищої освіти (міжнародний та вітчизняний досвід)
Лекція 2	Європейська кредитно-трансфертна система (ECTS), її принципи, шляхи і засоби адаптації у вищу освіту України	Практичне заняття 2	Болонський процес як засіб інтеграції систем вищої освіти країн Європи.		Європейські ініціативи щодо вдосконалення системи управління якістю освіти
Лекція 3	Теоретичні основи студентоцентрованого навчання (СЦН).	Практичне заняття 3	Класифікація компетентностей (за проектом ТЮНІНГ). Формулювання результатів навчання		Таксономія Блума в когнітивній сфері
Лекція 4	Цілі, принципи та етапи формування Європейської системи вищої освіти в Україні.	Практичне заняття 4	Система внутрішнього забезпечення якості у ЗВО		Робота з основними категоріями дисципліни
Лекція 5	Державне регулювання професійної діяльності	Практичне заняття 5	Управління кар'єрою		Побудова кар'єрограми
Лекція 6	Державне регулювання освітньої діяльності	Практичне заняття 6	Стандарти вищої освіти як підсистема: призначення, українська модель, відповідність ринковим вимогам		Підсистема кадрового ресурсу вищої школи: цілі, завдання, досягнення, проблеми
Лекція 7	Основні напрями модернізації управління сучасною вищою школою України.	Практичне заняття 7	Системний підхід до аналізу педагогічної діяльності		Заходи забезпечення якості викладацького складу
Лекція 8	Гуманістично орієнтована модель підготовки фахівців у вищій школі як база для розвитку особистісного, інтелектуального й професійного потенціалу майбутніх конкурентоспроможних фахівців (лекція-конференція)	Практичне заняття 8	Модельовання педагогічної системи освітньо-професійної підготовки		Підготовка ІДЗ (виступ із презентацією) Участь в обговоренні підходів до їх розв'язання проблем вищої професійної освіти Оберіть одну із запропонованих тем: 1. Вища освіта на порозі глобальних змін 2. Освітні потреби або чого хочуть студенти 3. Конкурентоздатний заклад вищої освіти – це ... та інші за тематикою дисципліни Відповідно до обраної теми підготуйте виступ. Обґрунтуйте, як ви використали знання при підготовці виступу, у тому числі охарактеризувати формування Європейської системи вищої освіти в Україні та продемонструвати процесуальні уміння викладача-дослідника: проектування цілей, змісту, методів навчання в програмі навчальної дисципліни

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Закон України «Про вищу освіту» - режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій" від 23.11.2011 №1341, дод. заг. част. п.3 (із змінами 2021)
3. Професійний стандарт https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiv_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchovy%20osvity_25.03.pdf
4. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної еліти: монографія/Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Ігнатюк О.А., Резнік С.М., Мовчан Я.О./за заг ред О.Г.Романовського та О.С.Пonomарьова.-Харків:НТУ «ХПІ», ФОП Мезина В.В., 2017. -292 с.
5. Національний освітній глосарій: вища освіта. - 2-е вид,переробл. І допов. За ред . В.Г.Кременя.Київ:ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»,2014. – 100с Режим доступу: . https://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office_3.pdf
6. Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В. Європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система: довідник користувача,переклад з англ.; За ред. Проф. Ю.М.Рашкевича та доц. Ж.Б.Таланової .Рекомендовано МОНУ як методичні вказівки для працівників ВНЗ. – Львів: вид-во Львівської Політехніки, 2015. -106 с.
7. Системний підхід у вищій освіті: навч. посіб./автори-упоряд. Кочубей Т.Д., Івашенко К.В. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2014. – 131с. – (серія «Педагогіка вищої школи»)
- 8.Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія/Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І.. Харків: ФОП Іванченко І.С.,2021. – 292 с.
9. Дубініна О.М., Ігнатюк О.А. (2020) Методика діагностики професійно значущих якостей педагога-лідера // Теорія і практика управління соціальними системами. №1. С.68-79 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.08
10. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), "The Phenomenon of Responsibility for the Preparation of Professional Leaders of Digital Generation", Information Technologies and Learning Tools, no. 79(5), pp. 325-340, available at: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3931>, DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3931> (Accessed 21 October 2020).
11. Оксана Дубініна, Ольга Ігнатюк, Наталія Серєда (2020) Теоретико-емпіричні аспекти визначення змісту поняття "професійна відповідальність педагога-лідера" // Теорія і практика управління соціальними системами. №3. С. 83 – 92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.3.09
12. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education // Теорія і практика управління соціальними системами. № 4. (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>
13. Olga Ignatyuk Developing leadership skills for doctoral students in the Technical University// Abstracts of II International Scientific and Practical Conference "EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS", February 24-25,2020, Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain, 2020. – P.252-256. <http://sci-conf.com.ua>
14. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Моделювання професійно значущих лідерських якостей майбутніх викладачів вищої школи в умовах освітніх трансформацій // Матеріали VI Міжнарод. на ук.-практ. конф. Наукова школа академіка І.А. Зязюна у працях його соратників та учнів: м. Харків, 28-29 травня 2020 / НТУ «ХПІ»: збірник на ук. праць. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С.269-273.

Основна

1. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Серєда Н.В. Особливості формування педагогічної майстерності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» на засадах міждисциплінарного підходу і концепції Педагогіки добра академіка І.А.Зязюна // «Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія».- Харків:НТУ «ХПІ», 2018.- №4. – С.3-15
2. Ігнатюк О.А.Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету //Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.
3. Ігнатюк О.А. Інтерація форм, методів і умов формування педагогічної техніки як складової майстерності викладача у процесі підготовки докторів філософії в умовах технічного університету // Модифікація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: II Міжнарод. на ук.-практ. конф.:м.Київ, 25-26 січня 2019 / ГО «Інститут інноваційної освіти»;Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України:збірник наук.праць.- Київ:ГО «Інститут інноваційної освіти»,2019. – С. 34-37
4. Ігнатюк О.А. Модель оцінки реалізації наукового потенціалу здобувачів вищої освіти рівнів «магістр» та «доктор філософії» спеціальності «Освітні, педагогічні науки» //Модифікація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: III Міжнарод. на ук.-практ. конф.:м.Київ, 24-25 січня 2020/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України: збірник наук.праць. – Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. – С.12-16.
5. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Особливості розробки та запровадження методик з визначення коефіцієнту сформованості лідера // Modern science: Problems and Innovations: Abstracts of The 3rd International Scientific and practical conference, June 1-3,2020.SSPG Publish. Stockholm, Sweden.2020. Pp.332-339. URL: <http://sci-conf.com.ua>
6. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті //Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. – Запоріжжя: ЗНУ,2020. – С.12-14.
7. Ігнатюк ОА Модельная конструкция системного формирования основ педагогической техники будущих преподавателей высшей школы на междисциплинарной основе //Perfomainte intro esonomie competitive:conferinta stiintitico international (6;2019 Chisinau). Conferenta Stiuititico Internationala, Editia a 6-a,23-24 aprilie 2019/Inst.Stern. de Management "Imi-Nova";com st.:Valentin Railean (presedinte) [et al.] – Chisinau:S.n.2019 (Tipogr/"Impressum").Republica Moldova. - P. 156-163.

Додаткова

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Сутність поняття «освітня євроінтеграція», «вища освіта», «професійна діяльність», «професійна підготовка», «професійний стандарт», «освітній стандарт», «педагогічна система», «якість освіти», «стейкхолдери». Європейські ініціативи щодо вдосконалення системи управління якістю освіти. Європейська кредитно-трансфертна накопичувальна система, її принципи, шляхи і засоби адаптації у вищу освіту України. Характеристика системи вищої освіти в Україні. Студентоцентричний підхід. Компетентності та результати навчання. Таксономія Блума в когнітивній сфері. Державне регулювання професійної діяльності. Загальні принципи суспільного поділу праці в Україні. Система нормативних документів сфери праці: суспільний поділ праці. Система нормативних документів сфери праці: кваліфікаційні характеристики та посадові інструкції. Державне регулювання освітньої діяльності. Система нормативних документів сфери освіти: система стандартів вищої освіти. Стандарти вищої освіти як підсистема: призначення, українська модель, відповідність ринковим вимогам. Система нормативних документів сфери освіти: організація навчального процесу у ЗВО. Система нормативних документів сфери освіти: управління системою вищої освіти. Основні напрями модернізації управління сучасною вищою школою України. Системний підхід як методологія проектування, прогнозування і моделювання вищої освіти у часі і просторі. Сучасні основні тенденції розвитку вищої освіти (глобалізація, інтеграція, демократизація, фундаменталізація, гуманізація та особистісна орієнтація тощо.) Управління кар'єрою. Побудова кар'єрограми. Державне регулювання освітньої діяльності. Стандарти вищої освіти як підсистема: призначення, українська модель, відповідність ринковим вимогам. Педагогічний процес як динамічна система. Підсистема кадрового ресурсу вищої школи: цілі, завдання, досягнення, проблеми. Основні напрями модернізації управління сучасною вищою школою України. Гуманістично орієнтована модель підготовки фахівців у вищій школі як база для розвитку особистісного, інтелектуального й професійного потенціалу майбутніх конкурентоспроможних фахівців. Формування змісту навчання: освітньо-професійна програма підготовки фахівців. Цілі освітньо-професійної підготовки фахівців. Моделювання професійної діяльності фахівців. Моделювання педагогічної системи освітньо-професійної підготовки фахівців. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки фахівців. Структурно-логічна схема формування змісту професійної підготовки фахівців. Проектування цілей, змісту, методів навчання.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Аудиторне приміщення, дошка

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Поточне тестування та самостійна робота								ІЗ	екз аме н	Сума
Змістовий модуль 1								30		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
6	6	6	6	6	6	6	8			

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Розподіл балів за теми змістових модулів:
 Відвідування лекційних занять та робота аспіранта на лекції – 2 бали,
 Робота на практичних заняттях – 2 бали,
 Виконання завдань для самостійної роботи – 2 бали.
 Усього – 6 балів за кожною темою. У темі 8-додатково 2 за активну участь
 Оцінювання індивідуального завдання (складання завдання та виступ)* входить до ЗМ1,

Зміст роботи за темою	технологічна частина	Захист роботи (виступ)	Сума
до 10	До10	до 10	30

Положення про критерії та систему оцінювання знань та вмінь про рейтинг студентів від 23.02.2018
<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenty-ntu-hpi-2/>

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни